

[Duborg.]

I dette Sogn er der 198 Ejendomme; deraf faar de 124 Tillæg, de 74 Fradrag. Som De vil høre, er Forskellen ikke saa forfærdelig stor i den Retning paa den fynske Kommune og den vestjydske Kommune. Ser vi saa paa, hvorledes det gaar indenfor Kommunen, ja, da gaar det saadan, at 82 Smaaiejendomme — det er baade Landbrugshuse og andre Ejendomme, men udenfor en lille Stationsby — med indtil 8 000 Kr. i Ejendomsskyldværdi faar et Tillæg af 20 pCt., 52 Ejendomme med 8 000—20 000 Kr. Ejendomsskyldværdi faar et Tillæg paa 4 pCt., og 24 større Gaarde faar et Tillæg paa 3½ pCt. Tallene er mindre, men Bevægelsen er altsaa den samme: nedadgaaende Tillæg for Landejendomme, efter som Landbrugets Størrelse stiger.

Vi ser altsaa, at denne vestjydske Kommune, hvor der er en lille Stationsby paa 40 Huse, faar en Lettelse af 60 pCt. i sin Skat. Dette bekræfter fuldt ud, hvad man ad rent teoretisk Vej kan komme til, at en Skatteomlægning som her foreslaaet for det første vil medføre en meget betydelig Overflytning af Skat fra, hvad jeg her vil kalde bymæssige Ejendomme i Landkommunerne, til Landbrugsejendomme, en Overflytning, der andrager ca. 1/3 af det nuværende Skattebeløb, og dernæst indenfor hver af disse to store Grupper en stærk Forskydning af Skatten, en Lettelse for de største Ejendomme og et Tillæg for de mindste Ejendomme. Dette er i Hovedsagen den Bevægelse, der vil ske.

Naar jeg saa stærkt fremdrager det her, gør jeg det næsten udelukkende for at paa-vise, ikke blot at dette Forslag er urimeligt og uheldigt, men tillige, at hele det Skattesystem, vi har, og som dette skulde være en ny Lap paa, er et forældet System, et daarligt System, der slet ikke svarer til Tiden: og at reformere indenfor Rammer, der allerede er for gamle, fører ikke til noget Resultat.

Jeg har ønsket at fremdrage dette netop for at vise, at et saadant forældet Skattesystem, et System, som hele den økonomiske Udvikling, hele den sociale Udvikling har gjort for gammelt allerede for hundrede Aar siden, kan vi vel sige, ikke kan bruges mere, nu maa der et tidssvarende System til. Det er det System, vi har, ikke, men jeg tør nok sige, at det, der foreslaas nu, er noget, der er ringere i alle Henseender end det, vi har.

Hele vor Grundbeskatning hviler jo nu paa den rene Grundskyld. Naar den ærede konservative Ordfører paa ny her i

Dag finder Grund til at drage i det sædvanlige Felttog imod Grundskylden, ønsker jeg dog hertil at bemærke, at fordi man ikke synes om en Skat, er ikke dermed givet, at det er selve det System, som nu tilfældigvis betegnes Grundskyld, der har Skylden for, at Skatten er uheldig, for det er det nemlig ikke. Dette, at Grundskylden ligesom Ejendomsskylden har virket utilfredsstillende og uden Tvivl vil blive ved at virke utilfredsstillende, vil ikke sige, at selve Systemet Grundskyld er forkasteligt i og for sig — det er meget anvendeligt, jeg vil endog-saa tilføje: det er mere anvendeligt, end Hartkornet var —, men det er selve den Brug, man gør af det. Og det maa slaas fast baade først og sidst ved en Diskussion som denne, at saa længe vi her i Landet i vor Grundbeskatning bliver staaende paa Ligningsgrundlaget, altsaa det, man i det videnskabelige skattetekniske Sprog betegner ved Participeringskatten, vil, hvilken Form for Maalestok vi vælger, enten den kaldes Hartkorn, eller den kaldes Grundskyld, være lige uheldig og lige lidet tids-svarende.

Det er ikke Grundskylden, det er galt med, det er Anvendelsen af Grundskylden, det er galt med, for med det Skattesystem, vi har, vilde det, om vi havde beholdt Hartkornet, være gaaet endnu meget værre. Hvis vi havde beholdt Hartkornet og havde udskrevet 67 Mill. Kr. paa Hartkornet som Grundlag, vilde det have ført ud i fuldkommen absurde Konsekvenser. Derfor tror jeg, at ærede konservative Ordførere skal være noget forsigtige med at fremhæve Hartkornbeskatningen som noget særlig fortrinligt fremfor Grundskyldsbeskatningen.

Det synes at være nødvendigt at gøre opmærksom paa, at Hartkorn og Grundskyld i Virkeligheden er eet og det samme. Det ene er en Bonitering af Dyrkningsværdien, og det faldt naturligt den Gang, fordi det var Jordens næsten eneste Anvendelse — og derfor var Jordens Dyrkningsværdi praktisk talt ogsaa dens Pengeværdi, naar vi gaar langt nok tilbage i Tiden —, hvorimod Grundskylden er en direkte Bonitering i Pengeværdi, man springer over Dyrkningsværdien og gaar direkte til Pengeværdien.

Grundskyldsansættelsen er lige saa fuldt en Bonitering som Hartkornsansættelsen, det er blot en anden Maalestok. I det ene Tilfælde er Spørgsmaalet: Hvor stor er Afgrøden, altsaa hvor stor er Avlsværdien af Jorden? I det andet Tilfælde er Spørgsmaalet: Hvor stort er Pengeudbyttet af Jorden? Men i vore Dage er der ingen Væ-